

Vadlīnijas rīcībai, saņemot šūnu apraides paziņojumu par iespējamu apdraudējumu Latvijas gaisa telpā, Latvijas Basketbola Savienības rīkotajās sacensībās

1. Vispārīgie noteikumi

1.1. Šīs vadlīnijas nosaka vispārējas rekomendācijas Latvijas Basketbola Savienības rīkoto un pārraudzīto sacensību – LBL, LSBL, NBL, RBL un Latvijas basketbola Užavas kausa izcīņas, LJBL – spēļu organizatoru, komandu, spēlētāju, treneru, tiesnešu, sekretariāta, delegātu, tehniskā personāla, skatītāju un citu iesaistīto personu rīcībai gadījumos, kad tiek saņemts šūnu apraides paziņojums par iespējamu apdraudējumu Latvijas gaisa telpā.

1.2. Vadlīnijas papildina biedrības “Latvijas Sporta federāciju padome” 2026.gada 17.jūnija “Sporta jomas vadlīnijas rīcībai, saņemot šūnu apraides paziņojumu par iespējamu apdraudējumu gaisa telpā”, bet neaizstāj normatīvajos aktos, sporta bāzes iekšējās kārtības noteikumos, civilās aizsardzības plānos, evakuācijas plānos un kompetento institūciju norādījumos noteiktās prasības.

1.3. Vadlīnijas ir saistošas visiem sacensību dalībniekiem un spēļu organizatoriem.

1.4. Cilvēku dzīvības un veselības aizsardzība ir galvenā prioritāte. Tā nedrīkst tikt pakārtota sportiskām, komerciālām, translācijās, organizatoriskām vai sacensību kalendāra interesēm.

2. Atbildīgās personas un pienākumi

2.1. Par šo vadlīniju ievērošanu basketbola spēles norises vietā atbild attiecīgās mājas spēles /sabrukuma organizators – juridiskā persona/pastarpinātas pārvaldes iestāde/atvasināta publiska persona, kas pieteica komandu dalībai LBS sacensībām vai rīko sabrukumu (turpmāk – spēles organizators).

2.2. Spēles organizators uz spēli ieceļ atbildīgo personu rīcības plāna izpildes koordinēšanai šūnu apraides paziņojuma par iespējamu apdraudējumu Latvijas gaisa telpā gadījumā. Šī persona var būt izglītības iestādes direktors vai tā pārstāvis, sporta kluba direktors vai tā pārstāvis, sporta zāles pārvaldnieka pārstāvis vai cita spēles organizatora pilnvarota persona.

2.3. Pirms katras spēles organizators nodrošina, ka:

- a) ir apsektas un apzinātas drošās telpas vai patvēruma vietas spēles norises objektā;
- b) nodod informāciju komandām, tiesnešiem, sekretariātam un spēles personālam par drošām vietām, kur patverties (1-patvertnes, 2-vietas, kur starp cilvēkiem un ēkas ārpusi ir vismaz divas sienas, 3 – vietas, kur tuvumā nav logu) gaisa apdraudējuma gadījumā;
- c) ir sagatavots publiskās apziņošanas teksts skatītājiem un dalībniekiem;
- d) ir noteikta kārtība, kā tiek pārtraukta spēle, iesildīšanās vai cita ar spēli saistīta aktivitāte;

- e) ir nodrošināta saziņa ar sporta zāles administrāciju un apsardzi, ja tāda ir, pašvaldības atbildīgo personu gaisa apdraudējuma gadījumā;
- f) ir pieejams nepieciešams aprīkojums (pirmās palīdzības aptieciņa, uzlādēta *power banka*, dzeramais ūdens, bateriju radio);
- g) ir pieejama aktuālā informācija no valsts oficiālajiem informācijas avotiem;
- h) ir noteikta kārtība saziņai ar komandu nepilngadīgo spēles dalībnieku vecākiem gaisa apdraudējuma gadījumā.

2.4. Ja spēlē piedalās LBS nozīmēts delegāts, komisārs vai cita LBS pilnvarota persona, spēles organizators sadarbojas ar šo personu, tomēr praktisko rīcību norises vietā organizē šo vadlīniju 2.1.punktā atbildīgā persona.

2.5. Spēles tiesneši pieņem ar spēles apturēšanu, pārtraukšanu vai atsākšanu saistītos lēmumus, ievērojot šīs vadlīnijas, sacensību nolikumu, LBS pārstāvja norādījumus un atbildīgo dienestu, spēles organizatora sniegto informāciju par rīcību gaisa apdraudējuma gadījumā.

3. Brīdinājumu veidi

3.1. Dzeltenais brīdinājums ir informatīvs paziņojums par iespējamu apdraudējumu Latvijas gaisa telpā. Tas neprasa tūlītēju spēles pārtraukšanu, bet aicina būt informētiem par iespējamu apdraudējumu Latvijas gaisa telpā un prasa sagatavoties iespējamai rīcībai.

3.2. Oranžais brīdinājums nozīmē konstatētu apdraudējumu Latvijas gaisa telpā. Tas prasa tūlītēju rīcību atbilstoši sniegtajām instrukcijām un spēles, iesildīšanās vai citas aktivitātes pārtraukšanu, izņemot gadījumus, kad aktivitāte jau notiek drošās telpās un organizators, izvērtējot apstākļus, pieņem lēmumu par drošu turpināšanu.

4. Rīcība dzeltenā brīdinājuma gadījumā

4.1. Saņemot dzelteno brīdinājumu, spēles organizatora atbildīgā persona nekavējoties informē:

- a) spēles tiesnešus;
- b) LBS delegātu, komisāru vai citu LBS pārstāvi, ja tāds nozīmēts;
- c) abu komandu pārstāvjus;
- d) sekretariāta tiesnešus;
- e) sporta zāles administrāciju, apsardzi un tehnisko personālu, ja tāds ir.

4.2. Spēle dzeltenā brīdinājuma gadījumā var turpināties, ja nav saņemti citi kompetento institūciju norādījumi, kas paredz tās pārtraukšanu.

4.3. Atbildīgā persona sagatavojas iespējamai spēles apturēšanai un pārliecinās, ka drošās telpas ir pieejamas un nav bloķētas.

4.4. Ja komandas vai spēles dalībnieki vēl ir ceļā uz spēles norises vietu, organizators informē komandu pārstāvjus par saņemto brīdinājumu un turpmāko rīcību. Komandas pārstāvji informē nepilngadīgo komandas dalībnieku vecākus vai to likumiskos pārstāvjus par situāciju un turpmākajiem rīcības soļiem.

4.5. Ja sporta zālē atrodas skatītāji, organizators var sniegt informatīvu paziņojumu, norādot, ka saņemts dzeltenais brīdinājums, spēle pagaidām turpinās un nepieciešamības gadījumā tiks sniegti papildu norādījumi.

4.6. Atbildīgā persona turpina sekot līdzi valsts oficiālajai informācijai par apdraudējumu.

5. Rīcība oranžā brīdinājuma gadījumā

5.1. Saņemot oranžo brīdinājumu, spēle, iesildīšanās, pārtraukuma aktivitātes, apbalvošana, reklāmas aktivitātes vai cita ar spēli saistīta norise **nekavējoties jāpārtrauc**, izņemot gadījumus, kad spēle notiek drošajās telpās un ir pieņemts lēmums par spēles turpināšanu.

5.2. Spēles tiesneši aptur spēli pie pirmās drošās iespējas, neapdraudot dalībniekus. Ja bumba ir spēlē, tiesneši nekavējoties aptur spēli ar svilpi un norāda komandām pārtraukt darbību.

5.3. Pēc spēles apturēšanas:

- a) spēlētāji, treneri un komandas, komandu personāls organizēti dodas uz norādītajām drošajām telpām. Komandu pārstāvis atbilstoši pieteikto komandu spēlētāju dalībnieku sarakstam saskaita dalībniekus un informē spēles organizatoru/dienestus par trūkstošajiem dalībniekiem;
- b) tiesneši, sekretariāts, delegāts, komisārs un cits spēles personāls dodas uz norādītajām drošajām telpām;
- c) skatītāji tiek informēti ar publiskās apziņošanas sistēmu vai citiem pieejamiem līdzekļiem un organizēti virzīti uz drošajām telpām vai patvēruma vietām;
- d) jāizvairās no drūzmēšanās pie izejām, gaitenīšiem un kāpnēm;
- e) jāseko spēles organizatora atbildīgās personas, sporta zāles administrācijas, apsardzes un atbildīgo dienestu norādījumiem.

5.4. Ja spēle notiek telpās, kas atbilst drošo telpu prasībām, organizators, konsultējoties ar sporta zāles administrāciju, LBS pārstāvi un tiesnešiem, izvērtējot saistītos riskus, var pieņemt lēmumu par personu palikšanu telpās un par spēles turpināšanu šūnu apraides oranžā brīdinājuma laikā. Šādā gadījumā jānodrošina, ka personas atrodas iespējami tālāk no logiem un tiek ievērots divu sienu princips.

5.5. Ja sporta zāle neatbilst drošo telpu prasībām, visas personas organizēti pārvietojas uz iepriekš noteiktām drošajām telpām, piemēram, iekšējiem gaitenīšiem, ģērbtuvēm bez logiem, pagraba telpām vai citām telpām, kas atbilst drošības prasībām.

5.6. Ja drošās telpas sporta objektā nav pieejamas vai nav pietiekamas visām personām, organizators rīkojas saskaņā ar sporta bāzes civilās aizsardzības plānu un atbildīgo dienestu norādījumiem.

5.7. Spēli drīkst atsākt tikai pēc tam, kad oranžais brīdinājums ir atcelts vai kompetentās institūcijas ir sniegušas informāciju, ka apdraudējums konkrētajā teritorijā vairs nepastāv.

5.8. Lēmumu par spēles atsākšanu, pārcelšanu vai pārtraukšanu pieņem saskaņā ar attiecīgās līgas nolikumu, ņemot vērā tiesnešu, LBS pārstāvja, organizatora un sporta zāles administrācijas sniegto informāciju.

6. Komandas un dalībnieki ceļā uz spēles norises vietu

6.1. Saņemot dzelteno brīdinājumu, komanda var turpināt ceļu uz spēles norises vietu, ja nav saņemti citi kompetento institūciju vai spēles organizatora norādījumi.

6.2. Ja komandas sastāvā ir nepilngadīgi spēlētāji, komandas pārstāvis informē viņu vecākus vai likumiskos pārstāvjus par saņemto brīdinājumu un turpmāko rīcību.

6.3. Saņemot oranžo brīdinājumu pirms ierašanās apdraudētajā administratīvajā teritorijā, komandai jāpārtrauc ceļš drošā vietā, jāsazinās ar spēles organizatoru un jāgaida turpmāki norādījumi.

6.4. Ja komanda jau atrodas administratīvajā teritorijā, kurā izsludināts oranžais brīdinājums, un ir iespējams izbraukt no šīs teritorijas aptuveni 15 - 20 minūšu laikā, komanda var nekavējoties izbraukt no apdraudētās teritorijas, izvēloties drošu maršrutu.

6.5. Ja no apdraudētās teritorijas nav iespējams izbraukt aptuveni 15 - 20 minūšu laikā, komandai jādodas uz tuvāko drošo telpu vai oficiālo patvertni un tajā jāuzturas līdz brīdinājuma atcelšanai.

6.6. Komandas pārstāvis nekavējoties informē spēles organizatoru, attiecīgās līgas atbildīgo personu un, ja nepieciešams, LBS par komandas atrašanās vietu un turpmāko rīcību.

7. Drošās telpas basketbola spēļu norises vietās

7.1. Par drošu telpu uzskatāma telpa, kurā starp cilvēku un ārējo vidi atrodas vismaz divas izturīgas sienas, no kurām vismaz viena ir bez logiem.

7.2. Basketbola spēļu norises vietās kā drošās telpas var tikt izmantotas:

- a) iekšējie gaitenīši bez logiem;
- b) ģērbtuves bez logiem vai ar ierobežotu logu platību;
- c) pagraba vai cokolstāva telpas;
- d) tehniskās telpas, ja tās ir drošas un piemērotas personu izvietošanai;
- e) citas sporta bāzes, pašvaldības civilās aizsardzības plānā norādītās telpas.

7.3. Ja drošajā telpā nav iespējams izvietot visas personas, prioritāri jānodrošina nepilngadīgo, personu ar kustību traucējumiem, spēlētāju, tiesnešu, komandu personāla un skatītāju droša pārvietošana saskaņā ar spēles organizatora noteikto kārtību.

7.4. Personas nedrīkst uzturēties pie stiklotām fasādēm, lieliem logiem, ārdurvīm, vitrīnām vai citām vietām, kas var radīt papildu risku triecienviļņa vai šķembu gadījumā.

8. Skatītāju informēšana

8.1. Spēles organizatoram jānodrošina iespēja operatīvi informēt skatītājus, izmantojot skaņas sistēmu, informatīvos ekrānus, spēles informatoru, apsardzi vai citus pieejamos līdzekļus.

8.2. Publiskajam paziņojumam jābūt mierīgam, īsam un skaidram. Tajā jānorāda:

- a) ka saņemts attiecīgs brīdinājums;
- b) ka spēle tiek apturēta vai uz laiku pārtraukta;
- c) kur skatītājiem doties;
- d) ka jāseko organizatora, apsardzes un atbildīgo personu norādījumiem;

e) ka aizliegts filmēt, fotografēt vai tuvoties aizdomīgiem objektiem.

8.3. Ieteicamais paziņojuma teksts oranžā brīdinājuma gadījumā:

“Uzmanību! Saņemts oranžais brīdinājums par apdraudējumu Latvijas gaisa telpā. Spēle tiek nekavējoties apturēta. Lūdzam saglabāt mieru un sekot organizatora un apsardzes norādījumiem. Dodieties uz norādītajām drošajām telpām. Neuzkavējieties pie logiem un izejām. Nefilmējiet un nefotografējiet iespējamo apdraudējumu vai aizdomīgus objektus.”

9. Spēles statuss un sacensību organizatoriskās sekas

9.1. Ja spēle apturēta oranžā brīdinājuma dēļ, tās turpmāko statusu nosaka attiecīgās līgas nolikums un LBS lēmums.

9.2. Ja spēli iespējams atsākt tajā pašā dienā, to atsāk no spēles pārtraukšanas brīža, saglabājot rezultātu, spēles laiku, komandu piezīmes, spēlētāju piezīmes, komandu pieprasītos minūtes pārtraukumus, bumbas valdījuma bultu un citus spēles protokolā fiksētos apstākļus.

9.3. Ja spēli nav iespējams atsākt tajā pašā dienā, spēles turpināšanas, pārspēles vai rezultāta apstiprināšanas kārtību nosaka LBS saskaņā ar attiecīgās līgas nolikumu un FIBA basketbola noteikumiem, ciktāl tie piemērojami.

9.4. Sekretariāts un spēles tiesneši nodrošina, ka spēles protokolā tiek fiksēts:

- a) brīdinājuma saņemšanas laiks;
- b) spēles apturēšanas laiks;
- c) spēles rezultāts apturēšanas brīdī;
- d) atlikušais spēles laiks;
- e) iemesls spēles pārtraukšanai;
- f) laiks, kad saņemta informācija par brīdinājuma atcelšanu, ja tāda saņemta;
- g) pieņemtais lēmums par spēles atsākšanu, pārceļšanu vai pārtraukšanu.

10. Aizliegumi

10.1. Apdraudējuma gadījumā aizliegts:

- a) filmēt vai fotografēt iespējamo apdraudējuma avotu;
- b) publiskot vai pārsūtīt šādus foto, video vai citus materiālus;
- c) tuvoties bīstamiem vai aizdomīgiem objektiem;
- d) ignorēt organizatora, tiesnešu, apsardzes, sporta zāles administrācijas vai kompetento institūciju norādījumus;
- e) patvaļīgi atgriezties spēles laukumā, skatītāju tribīnēs, ģērbtuvēs vai citās telpās pirms atļaujas saņemšanas;
- f) radīt paniku, drūzmēšanos vai traucēt evakuācijas un patvēruma procesu.

11. Informācijas avoti

11.1. Rīcība apdraudējuma gadījumā balstāma tikai uz informāciju, kuru izplatījušas valsts institūcijas vai kura saņemta ar šūnu apraides sistēmas starpniecību.

11.2. Oficiālie informācijas avoti ir:

- a) www.112.lv;
- b) www.lsm.lv;
- c) Latvijas Televīzija;
- d) Latvijas Radio;
- e) kompetento institūciju un pašvaldību oficiālie paziņojumi.

12. Noslēguma noteikumi

12.1. Šīs vadlīnijas piemērojamas tiktāl, ciktāl tās nav pretrunā ar spēkā esošajiem normatīvajiem aktiem, LBS sacensību nolikumiem un kompetento institūciju norādījumiem.

12.2. Ja kompetentās institūcijas sniedz citus vai papildu norādījumus, tie ir prioritāri izpildāmi.

12.3. Vadlīnijas papildina LSBL, NBL un RBL, Latvijas basketbola Užavas kausa izcīņas, LJBL nolikumus, līdz ar to sporta klubs - juridiska persona/pastarpinātas pārvaldes iestāde/atvasināta publiska persona, uzņemoties saistības dalībai LBS rīkotajās sacensībās, piekrīt ievērot šīs vadlīnijas.

12.4. Šīs vadlīnijas pieņem un izmaiņas tajā apstiprina LBS valde. Vadlīnijas un tās izmaiņas stājas spēkā to pieņemšanas dienā.